

Erik Satie demeure ici

A mesura que passa el temps, l'obra del compositor de l'escandalosa "Parade" (1917) es va engrandint i el seu treball va trobant adeptes. Sens dubte, Erik Satie va viure en una època difícil -"je suis venu au monde très jeune dans un temps très vieux"-, sobretot musicalment. Però, quina època no és tossuda per a fer avançar la mentalitat?

Persona "estranya", fosca, es recloia enormes temporades dins la seva residència, al barri parisenc d'Arceuil, sense cap contacte amb l'exterior (mai ningú va entrar a les seves dependències), fins que sortia novament per a acudir altre cop al "cabaret". De fet, Erik Satie no era gaire "normal". Les tardes les passava al cabaret "Le Chat Noire", i al matí assistia sense defalliment a la "Schola Cantorum" de D'Indy, on estudiava Composició i Contrapunt.

Aquesta és la vessant més estranya del nostre compositor als ulls dels seus correglionaris.

Hi ha una frase de Karl Kraus, que Walter Benjamin treballa en la seva 14 "Tesi de la Filosofia de la Història", que diu: "La meta és l'origen". L'obsessió d'Erik Satie era fer marxar endavant la música, la composició, però amb un salt de tigre al passat. Diu Benjamin, parlant de la Revolució, que "és un salt de tigre no al futur sinó al passat, però no per a eternitzar-lo o enderrocar-lo, sinó per a fer amb ell una experiència que faci saltar el continuum de la Història".

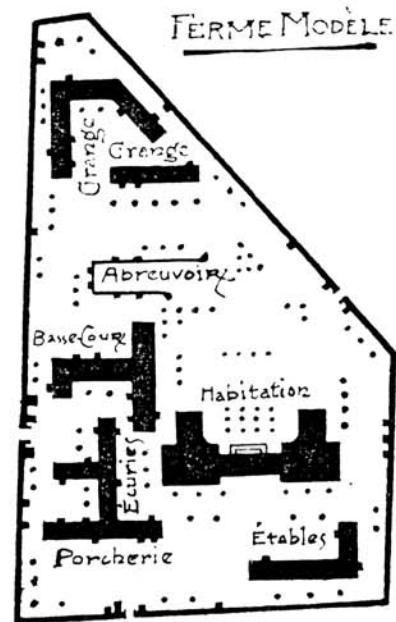
Erik Satie no perdia de vista les èpoques passades, primordialment l'època medieval -"je résolus de me retirer dans mes terres et de passer mes jours dans une tour d'ivoire -ou d'un autre métal"-.

Aquesta fictícia antitesi cronològica va ser el motor primordial de l'obra d'Erik Satie. Les seves composicions són experiències musicals per a fer saltar el continuum de la música. Fins i tot els títols de les seves obres indiquen investigacions minucioses del so dins les altres arts: Dances Gòtiques, Peces Fredes, Tres Trossos en Forma de Pera, Descripcions Automàtiques, Esports i Divertiments, Hores Instantànies, Objectes Vistos a Esquerra i Dreta, etc... Cal recordar que en aquests mateixos anys (1914-1915) Duchamp comença a trobar els seus "ready-made".

Els grafismes a les mateixes

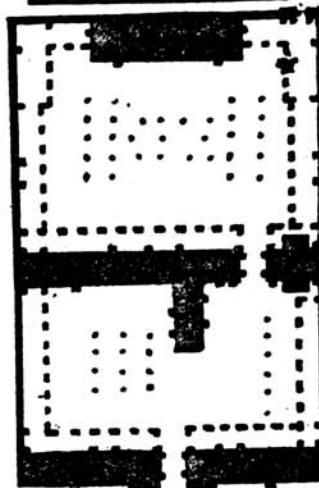
**PETIT PARC;
Terrible & Brutal
CHÂTEAU,
genre gothique,
en fonte; &
DÉPENDANCES.**

**GRAND & HAUT
IMMEUBLE
INSIGNIFIANT
tout en fonte
genre gothique
JARDIN & COUR
DÉPENDANCES
(XIIe siècle)**

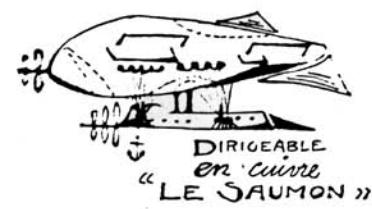

**COIN PERDU
Dans une impasse
fangeuse : Vieille
CABANE DÉLABRÉE
tout en fonte (XIIe);
cour, jardin &
vieux murs croulants.
à un Magicien
DERNIER CONFORT**

**Couvent des Filles Noires;
Monastère des Vieux-Hommes**

**À VENDRE: Beau fort
déclaré construit par VAUBAN.
Triple enceinte, grands
casernements. Chapelle.
Arbres séculaires, deux étangs,
délicieuse rivière.
Vastes pièces de terre attenantes
& contournant ledit fort.**

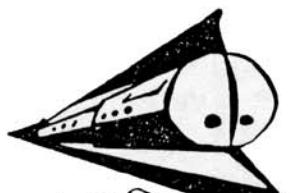

partitures, el dibuix constant del castell (reclusió i pensament), fer avançar l'art musical, les lectures públiques dels "Diàlegs" de Platò al cabaret (text emprat en la seva millor composició: "Sòcrates" -1918-, quan encara Stravinsky queda curt), podran fer-nos aproximar una mica més a aquest moderníssim músic.

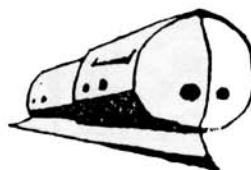
En els dibuixos que presentem hi ha una constància de l'antítesi cronològica que s'arriva a convertir en impossibilitat de "localitzar" l'objecte. Entre l'arquitectura del castell (estoi del pensament) i les màquines voladores futuristes, es desplegaria l'espai dels domicilis i utensilis d'un Père Ubu: Noir et méchant mais tout en fonte.

J. Isart i Alemany

Erik Satie
demeure ici

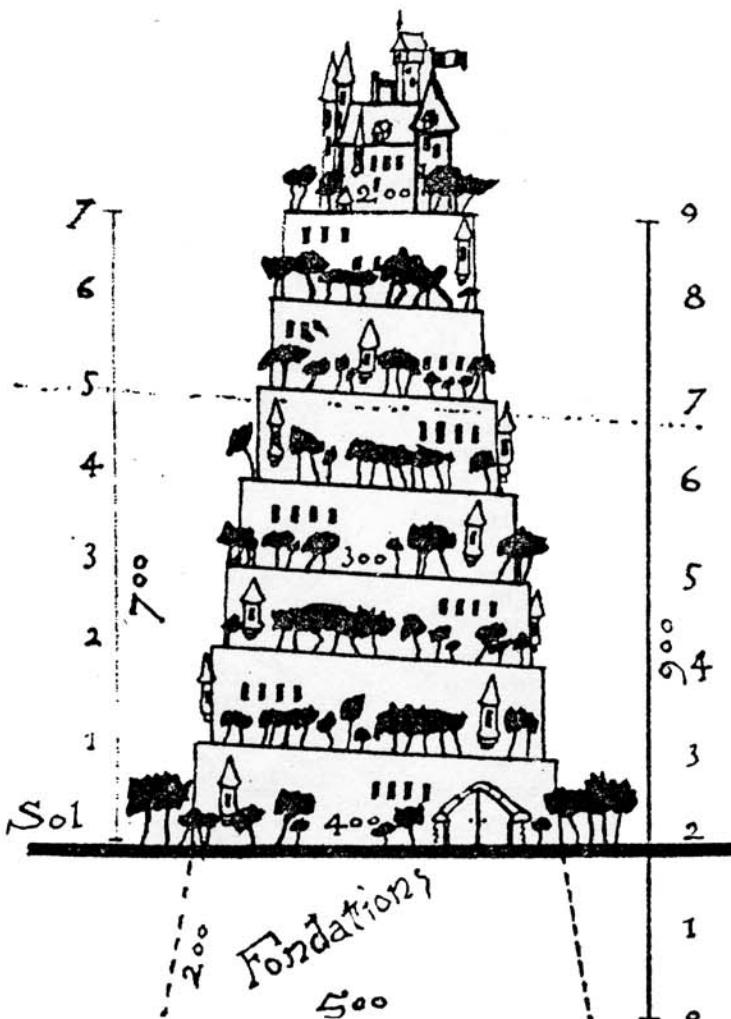

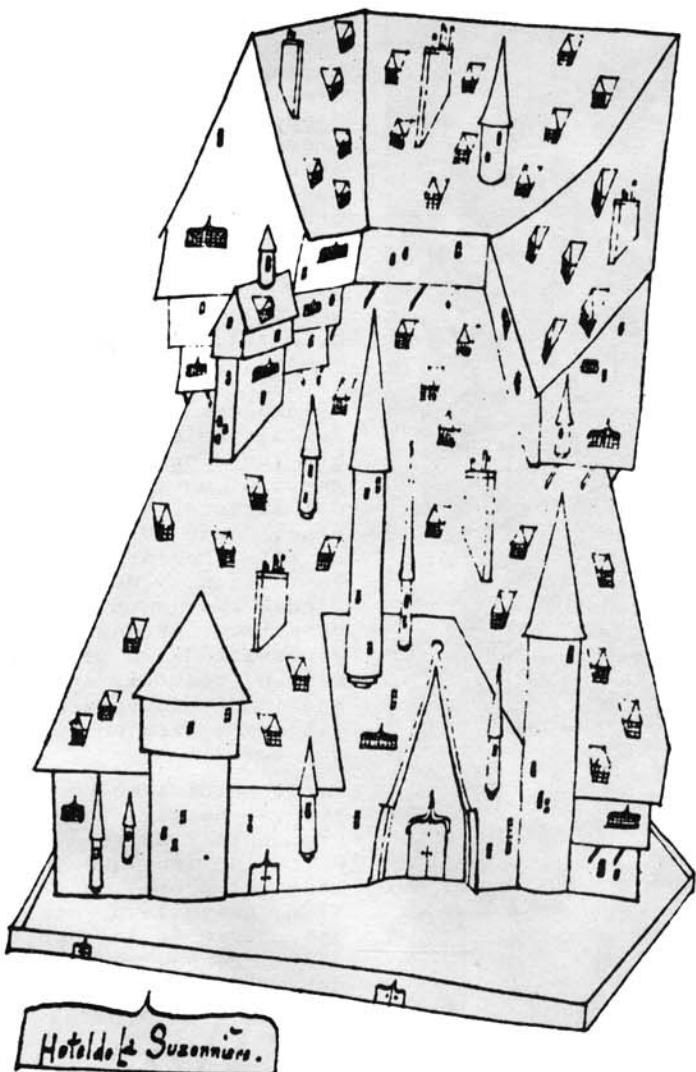
"L'invisible"
Grand transaérien
au Dr PAILLON — Soreig.

Grand transaérien
en acier

Ingénieur faussaire
En tous genres.
Mieux que le réel.

"Yo era un tonto y lo que he visto me ha hecho dos tontos"

En la Escuela de Arquitectura de Barcelona se proyectaron dos cortos de "Buster" Keaton -The Scarecrow y Neighbors, ambos de 1920-, presentados por Federico Correa, como inauguración académica del curso 1978-79.

La idea es buena. Pocos intelectuales de entreguerras han sugerido, como Joseph Francis Keaton -rebautizado "Buster" por Harry Houdini a los pocos meses de nacer, en 1895-, el tema de la máquina como medio de pacificación entre el hombre y los objetos (y no sólo como prolongación optimista de las manos) y el tema del espacio como resultado de ese conflicto, como materia y producto de la recíproca oposición entre hombres y cosas (y no sólo como escenario sobre el que ocurre la historia).

Temas ambos centrales, como es sabido, en los argumentos de las vanguardias artísticas de la edad heroica -de los productivistas a De Stijl, a Dada- o de la edad contemplativa -de Desnos a Buñuel, a Alberti-, y perfectamente adecuados además a cuanto se puede esperar de la reflexión en una escuela de arquitectura.

Pensemos en el arranque del casi primer corto de Buster -One Week, de 1920-: Buster ha recibido, como regalo de bodas, una docena de grandes cajas conteniendo una casa prefabricada desmontada. Un rival airado cambia la numeración de todas las cajas: construir algo con aquellas piezas desordenadas y siguiendo férreamente unas instrucciones, una lógica no correspondiente, se va a demostrar tarea digna del empecinado Buster. Con la tenacidad que le es propia, Buster llega a montar la irracional maquinaria y se dispone a amueblar y acondicionar el caótico espacio resultante. El tejado a un lado, la puerta de la calle en el primer piso, las ventanas al revés: un ambiente desconsolador al que, sin embargo, se adaptarán equilíbristicamente sus pobladores. Robert Desnos recuerda la coherencia entre los espacios de dos películas que, en los cines de París, acostumbraban a proyectarse juntas: One Week acompañaba siempre como corto a El gabinete del Doctor Caligari.

Este tema no es caso aislado en la obra de Keaton. Poco más de un año después, en otro corto -The Electric House, de 1922-, repetiría esa misma

Construcción
BASILIQUE
genre gothique
tout en fonte
"NOTRE-DAME DU MONDE"
80 fois le Vaticano!!!
Don du DIABLE
à un mauvais prêtre
Visite: 1 fr.

